

Alþingi
Erindi nr. P 137/378
komudagur 24.6.2009

X **From:** Eygló Þóra Harðardóttir
Sent: 24. júní 2009 12:43
To: Ragnheiður Bogadóttir; nefnd-viðskn.
Subject: Noregur og önnur löggjöf

Sæl,

Meðfylgjandi skjal er með linka frá upplýsingaþjónustunni um löggjöf yfir sparisjóði víðsvegar í heiminum.

Mér finnst löggjöfin í Noregi og Svíþjóð mest áhugaverð hvað okkur varðar. Frekar lítið er um sparisjóðina í dönsku löggjöfinni, nema þeir leyfa að stofnfé sé 1 milljón evra að lágmarki. Heyrði einnig í Guðjóni hjá Sambandi íslenskra sparisjóða og hann talaði um að þeir hefðu einmitt skoðað töluvert löggjöfina í Noregi.

<http://www.lovddata.no/all/hl-19610524-001.html#map003>
<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19870619.HTM#K3P4>

Meðfylgjandi er einnig mynd af hvernig norska löggjöfin er hvað varðar stjórnun sjóðsins, hvaða fulltrúar í fulltrúaráðið koma og hvernig er valið í stjórn og svokallaða stýrinefnd. Mjög áhugavert hvað varðar aukna aðkomu starfsmanna að rekstri fyrirtækja, atvinnusköpun, atvinnulýðræði og byggðafestu.

Svjar eru með þetta svona:

Í sparisjóði skulu vera fulltrúar fyrir innistæðueigendur að lágmarki 20 fulltrúar (huvudmän) til að vaka yfir starfsemi sparisjóðsins og önnur þau verkefni sem löggjafinn segir til um. Fulltrúi má ekki vera ólöggráða, gjaldþrota, búsettur fyrir utan EES-svæðið (ef Fjármálaeftirlitið gefur ekki sérstaka undanþágu), starfsmaður í sparisjóðnum (ef samþykktir leyfa það ekki), eða höfuðmaður, stjórnarmaður eða starfsmaður í öðrum sparisjóði. Fulltrúi verður sjálfur að ráða yfir eigin búi. Fulltrúi, sem er tilnefndur af sveitarfélagi eða landsþingi, fær heldur ekki að vera starfsmaður eða stjórnarmaður í öðrum banka/fjármálafyrirtæki en FöreningsSparbanken AB eða banka sem er meðlimur í landshypoteksinstitutionen.

Helsingur fulltrúanna, skv. nánari skilgreiningu í samþykktum sjóðsins, skal vera valinn af sveitarfélaginu eða landsþinginu á starfssvæði sparisjóðsins. Afgangurinn af fulltrúunum er valinn af innistæðueigendum í sparisjóðnum. Krafa um að þessir fulltrúar skulu vera innistæðueigendur gildir þó ekki við stofnun sparisjóðs. Fulltrúi sem er að hætta fær ekki að taka þátt í kosningu um eftirmann sinn. Ef fleiri aðilar (korporationer) velja fulltrúa í fulltrúaráðið, ef ekki sérstakar ástæður segja til um anað, skal skiptingin á fulltrúunum stjórnast af fjölda þeirra íbúa sem þeir eru fulltrúar fyrir (Skall flera korporationer forrätta val af huvudmän skall, om inte särskilda skäl föranleder til något annat, fördelningen av antalet mandat mellan dem ske efter de invånarantal som de företräder). Reglur um hlutfallskosningu skulu einnig gilda um val á fulltrúum sveitarfélaga og landsþings.

Vil líka benda á samþykkt ILO frá 2002 um samvinnufélög: „...meginreglna um samvinnu eins og þær hafa byggst upp innan hinnar alþjóðlegu samvinnuhreyfingar... að aðild að samvinnufélöögum sé frjáls og opin, að þau lúti lýðræðislegri stjórn félagsmanna, að félagsmenn taki efnahagslegan þátt í þeim, að þau séu óháð og sjálfstæð, að þau veiti fræðslu, menntun og upplýsingar, að þau stundi samvinnu sín á milli, og að umhyggja sé borin fyrir samfélaginu.“

<http://www.ilo.org/images/empent/static/coop/pdf/icelandic.pdf>

Ég tel að við verðum einnig að skoða að hægt sé að hefja rekstur á nýjum sparisjóðum með að lágmarki 1 milljón evra sem stofnfé. Nú er í gildi undanþáguákvæði (77.gr.) varðandi starfandi

sparisjóði, en ekki nýja sparisjóði um 5 milljónir evra sem lágmark stofnfé. Þetta er hamlandi varðandi stofnun nýrra sjóða.

Er að byrja að skoða með atkvæðavægið og ráðstöfun á arðinum.

Bkv. Eygló

PS: Fannst einnig mjög áhugaverð löggjöfin um credit union í Bretlandi, en þar eru töluverð takmörk á hvers konar viðskiptum þeir geta stundað og aðeins einstaklingar geta vera meðlimir.

Guðný Ragnarsdóttir 15. júní 2009

Lög um sparisjóði í ýmsum löndum

Efnisyfirlit

Fyrirspurn:	1
Noregur:	1
Danmörk:	1
Svíþjóð:	1
Finnland:	2
Írland:	2
Bretland:	2
Þýskaland:	2
Bandaríkin:	3
Til fróðeiks:	3

Fyrirspurn:

Getið þið tekið saman upplýsingar um löggjöf fyrir sparisjóði á Norðurlöndunum, Bandaríkjunum, Bretlandi, Írlandi og Þýskalandi (eða ESB)?

Noregur:

Lov om sparebanker.

<http://www.lovdatab.no/all/nl-19610524-001.html>

Danmörk:

Ekki eru lengur sérstök lög um sparisjóði heldur gilda lög um fjármálafyrirtæki

Bekendtgørelse af lov om finansiel virksomhed LBK nr 897 af 04/09/2008 Gældende

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121129>

Kafli 20 fjallar um „sparevirksomheder“.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121129#Kap20>

Svíþjóð:

Sparbankslag (1987:619)

<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19870619.HTM>

Sjá einnig Lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse
<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20040297.HTM>

Finnland:

Sparbankslag 28.12.2001/1502
<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2001/20011502>

Sjá einnig Kreditinstitutslag 9.2.2007/121
<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070121>

Írland:

Trustee Savings Banks Act, 1989
No. 21/1989:
http://www.bailii.org/ie/legis/num_act/1989/0021.html

Trustee Savings Banks (Amendment) Act, 2001
http://www.bailii.org/ie/legis/num_act/2001/0006.html

Sjá einnig:

Central Bank and Financial Services Authority of Ireland Act 2004
2004 21
http://www.bailii.org/ie/legis/num_act/2004/0021.html

Central Bank and Financial Services Authority of Ireland Act 2003
http://www.bailii.org/ie/legis/num_act/2003/0012.html

Bretland:

Financial Services and Markets Act 2000
<http://www.statutelaw.gov.uk/content.aspx?activeTextDocId=2927341>
Set hér tengil þar sem einnig er hægt að nálgast skylda löggjöf
http://www.hm-treasury.gov.uk/rsf_fsma_index.htm

Þýskaland:

Gesetz über das Kreditwesen (Kreditwesengesetz - KWG)
Sjá grein 40 § 40 Bezeichnung "Sparkasse"
<http://www.gesetze-im-internet.de/kredwg/BJNR008810961.html>

Hér er þýðing Banking Act (með fyrirvara um uppfærslu)
<http://www.iuscomp.org/gla/statutes/KWG.htm> (í grein 40 er skilgreining á "savings bank")

Bandaríkin:

Það er alltaf mjög erfitt að átta sig á löggjöf í Bandaríkjunum.

Mér sýnist þessi löggjöf ná að einhverju leyti yfir sparisjóði:

BANK HOLDING COMPANY ACT (Fengið af vef tryggingasjóðs innstæðueigenda í USA)

<http://www.fdic.gov/regulations/laws/rules/6000-100.html>

Um sparisjóði er fjallað í Section 2 nr. j og l, Section 4 nr. i.

Sjá einnig þessa síðu um reglugerðir.

Sjá D12 CFR 204, H12 CFR 208, Y12 CFR 225

<http://www.federalreserve.gov/bankinforeg/reglisting.htm>

Til fróðeiks:

Í greinargerð með frumvarpi til **laga um fjármálafyrirtæki**

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2002161.html>

segir eftirfarandi um 4. grein

Í frumvarpinu er, eins og í gildandi lögum, skilið á milli viðskiptabanka- og sparisjóðastarfsemi og starfsemi lánaþyrirtækja. Munurinn liggur í því að viðskiptabankar og sparisjóðir hafa heimild til þess að taka á móti innlánnum en lánaþyrirtæki ekki. Í EES-rétti er þessi aðskilnaður ekki gerður en aðildarríki mega skilgreina hugtakið lánastofnun í landsrétti og hafa gert það hvert á sinn hátt. Í Danmörku er t.d. ekki skilið á milli viðskiptabanka og sparisjóða annars vegar og annarra lánastofnana hins vegar. Í norskum lögum og fyrirleggjandi lagafrumvarpi er gerður greinarmunur þannig að lánastofnanir aðrar en bankar og sparisjóðir taka ekki á móti innlánnum. Í Svíþjóð geta fjárfestingarbankar tekið við innlánnum eins og viðskiptabankar og sparisjóðir, en aðrar lánastofnanir ekki. Sjá einnig um 84. grein

Í mars 2009 kom út þessi skýrsla, sem ég hafði til hliðsjónar. Hún getur verið gagnleg þótt hún fjalli fyrst og fremst um bankaleynd.

Bankaleynd : lagaumhverfi og framkvæmd á Íslandi og í öðrum Evrópuríkjum

Skýrsla unnin fyrir viðskiptaráðuneytið í mars 2009. Dóra Guðmundsdóttir, Cand. Jur., LL.M.

http://www.vidskiptaraduneyti.is/media/Acrobat/bankaleynd_-_skyrsla.pdf

Nefnd til að fara yfir lagaumhverfi sparisjóðanna var sett á stofn 2007 en var síðar leyst frá störfum eins og kemur fram í frumvarpi.

http://www.vidskiptaraduneyti.is/Forsida_IVR/nr/2492

Leyst frá störfum eins og fram kemur í þessu frumvarpi um breyting á lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002, sem nú liggur fyrir þinginu.

<http://www.althingi.is/altext/137/s/0097.html>

